

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 422.

(József Mherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

★ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ★

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerinti

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Az angol-francia adósságok kérdése.

Londomból táviratozzák: Caillaux francia pénzügyminiszter ma nyilatkozott az angol-francia adósságok ügyében. Kijelentette, hogy a jövő héten Londonba utazik, ahol Briand külügyminiszter már kedvező légkört támasztott a hivatalos pénzügyi tárgyalások megindítására. A miniszter hangsúlyozza, hogy az Egyesült-Államok és Belgium tárgyalásai nem befolyásolhatják a francia álláspontot és nem lehetnek irányadóak a francia-amerikai adóssági tárgyalásokra.

A szenátus elnöke súlyos beteg.

Bucurestiből jelentik: Pierekyde szenátusi elnök súlyosan megbetegedett. Az agg politikai állapota, magas korára való tekintettel, aggodalomra ad okot.

Goga a fascistákhoz csatlakozik.

Bucurestiből jelentik: Élénk sajtóvita tárgyát képezik rövid idő óta Goga Oktavian kamarai képviselőnek, a néppárt egyik vezérének lapjában a „Tara Nostra”-ban megjelent cikke. A kiváló román költő az „Adeverul”-ban és a „Dimineata”-ban nyilatkozik és ezt most különösen rovasára írják, mert a jobboldali organumok és Goga Oktavian szerint ezek zsidó lapok. A „Cuvantul” szerint Goga most antiszemita programmal akar sikert aratni és elsősorban Stern Adolf parasztpárti képviselő ellen akar fellépni, aki a háború alatt állítólag románellenes magatartást tanúsított. A Goga-ellenes lapok szerint ezekkel a vádakkal akarja előkészíteni a talajt magának, mert fascista vezérnek akar felcsapni a költő.

Megindult a nagy francia offenzíva Marokkóban.

Párisból táviratozzák: Hivatalos jelentések szerint tegnap a franciák nagyszabású hadműveleteket kezdtek azoknak a területeknek felszabadítására, amelyeket a rifkabilok fenyegettek. Az új offenzívát Liautey tábornagy személyesen irányítja. Szíriában is új események fognak következni, mert Sarrail tábornok értesítése szerint érkeztek ugyan druz képviselők, akik béketárgyalásokat akartak kezdeni, de nem tudták magukat megfelelő meghatalmazással igazolni és így a tábornok nem kezdte meg vele a béketárgyalásokat.

A hatvanéves köztisztviselők nyugdíjügye. — Halálküzdelem a Maroson. — Van már örököse a legendás Pintérvágyonnak. — Harc a leánykereskedelem ellen. — Erzberger gyilkosa Ausztriában? — Mascagni Aradon. — Nagy tüzvész Galacban. — Az elmenekült rablóvezérnek nyoma veszett. — Szélhámós aradi utazó. — Amikor a feleség bosszút áll. — Régi irás a régi Aradról...

A kisantant-sajtókonferencia tagjai Bucurestiben

(Bucuresti, augusztus 18.) A kisantant sajtókonferenciájának résztvevői ma délután autóm Bucurestibe érkeztek. Az újságírók tiszteletére ma este a jugoszláv követség banketot ad.

Duca külügyminiszter táviratilag értesítette Benes és Nincsić külügyminisztereket, hogy a kisantant sajtókonferenciája tiszteletbeli elnökök választotta őket.

A magyarság keresztles listával szavaz a mezőgazdasági kamarai választásokon.

(Sajtó tudósítónktól.) Az arad megyei mezőgazdasági kamara választásainak előkészületei a legnagyobb élénkséggel folynak tovább. A liberális párt a magyarokkal való megegyezés értelmében olyan listát állított fel, amely minden tekintetben fölényes győzelmet jelent ennek a listának. A listán szerepelnek dr. Robu János főpolgármester, Secula Axente világosi földbirtokos, Fratila Georg agrisi földműves, Hanciu János dambravitai földműves, dr. Ispravnic Sever szőlőbirtokos és ügyvéd, Anastasiu Demeter szőlész, dr. Lazar Sándor kisjenői nagybirtokos, Nemet Péter sajtényi

birtokos és lelkes, Halmagean Pavel crocnaí földműves, dr. Novac Aurel pecicai ügyvéd és birtokos, dr. Palcu Lazar szőlőbirtokos Pancotáról, Micu Demeter sajtényi tanító és földbirtokos, dr. Konopy Kálmán odvosi földbirtokos, Alföldy Pál, az Arad megyei Gazdasági Egyesület igazgatója, Bonta Pál borosjenői földműves, Ruja Vazul simándi földműves és Gartner Félix Károly, szentannai földbirtokos. A magyar jelöltek listája keresztel szavaz és így könnyen megjelölheti a magyar gazdatársadalom azt a listát, amely érdekeit képviselni fogja ebben az intézményben.

Nagy tüntetés Bécsben.

A jobboldali szervezetek inzultálták a cionista kongresszus résztvevőit. Százhat letartóztatás. A kormány cáfol

(Bécs, augusztus 18.) A cionista világgkongresszus ma kezdődött meg és ezzel kapcsolatban nagyszabású tüntetést akartak rendezni a túlzó jobboldali szervezetek. A rendőrség azonban éberem őrködött és sikerült a főtüntetést megakadályozni, de a mellékuccokban mégis voltak zavargások. A rendőrök a tüntetőket távozásra szólították fel, amit azonban ezek nem vettek figyelembe és végül is kardlancos

latta szét a tömeget a rendőrség. A tüntetők követeket dobáltak a rendőrökre és botokkal ütlegelték a lovasrendőröket. A tüntetés során százhatan sebesültek meg. A kongresszus két résztvevőjét nyílt uccán támadták meg és azok közül az egyik könnyebben megsérült, a másik idegsokkot kapott. Az elterjedt hírekkel szemben a kormány ma cáfolatot adott ki, amely szerint a kormány mindent elkövet, hogy az antiszemita tüntetéseket megakadályozza.

Újabb pásztorlevél-botrány Csehországban.

Prágából jelentik: A „Ceske Slovo” jelenti, hogy Szlovenszko érseke új pásztorlevelet adott ki, amelyben újból élesen állást foglal a Huss emlékünnap és a kormány ellen, valamint Marmaggi pápai nuncius mellett. A pásztorlevéllel egyidőben az érsek egy másikat is adott ki és amelyben felhívja a Szlovenszko lelkészeit, hogy tömeges tüntetéseket szervezzenek a kormány és a kormány kulturárcpolitikája ellen és tüntessenek Marmaggi mellett. Felhívja az érseki lelkészeket, hogy az Istentiszteletek után olvassák fel híveik előtt a pásztorlevelet, méltassák annak részleteit és híveik nevében táviratban is tiltakozzanak a köztársaság miniszterelnökénél, egyidejűleg pedig küldjenek hódoló táviratot a Szent Atyának. A „Ceske Slovo” megjegyzi, hogy a pásztorlevél kihirdetése nem kis zavarokra és botrányokra fog okot adni.

Tűz a líppai moziban.

Pánik a közönség között.

Radnáról jelenti tudósítónk: A elmúlt esti mozielőadáson könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. A vetítő kamrában, valószínűleg rövidzárlat következtében, lángra lobbantak a vezeték drótok és a gépben levő film is hatalmas fényt árasztva égni kezdett. A mozi zsufolva volt közönséggel és mindenki rémült kétségbeeséssel, egymást legázolva rohant a kijárat felé. A vetítőkamrában dolgozó két ember veszedelmes helyzetbe került, mert a láng elborította a kijáratot és a menekülés szinte lehetetlen volt. Végre kitörték a kamara egyik oldalát és úgy sikerült elmenekülniük. Néhány bátor embernek, hosszas munka után sikerült a tüzet eloltani. A kár jelentékeny, mert a gépben levő film teljesen elégett. Véletlen szerencse, hogy a közönség menekülése közben nem történt baleset.

— Az esőzés megrongálta a vasuti vonalakat. Bucurestiből táviratozzák: A legutóbbi beszarábiai esőzések következtében a cetatealbai vasutivonal megrongálódott. A vonatközlekedés néhány napig szünetel.

Amikor az asszony bosszút áll.

Különös bűnügy Kecskeméten.

(Budapest, augusztus 18.) Különös bűnügyben indított nyomozást a kecskeméti törvényszék, a melynek során Hídeg László jász-szentlászlói gazdálkodót szándékos emberölés bűntette miatt tartóztatták, mert az volt a vád ellene, hogy feleségét, gyermekeinek anyját a kútban akarta ölni. Még két esztendővel ezelőtt történt egy májusi estén, hogy Hídeg László családi portekedésből kifolyólag állítólag a kútban dobta a feleségét. Az asszony a kútban segítségért sikoltozott és a gazda attól tartván, hogy felveri az egész környéket, visszament a kúthoz és kihuzta az asszonyt. Így adta elő ezt Hídegné, aki férjétől visszament a szülőhöz. A férj azonban válopört indított a felesége ellen hűtlen elhagyás miatt és a törvényszék a gazdának adott igazat. A vádat az asszony hibájából mondotta ki és a gyermekeket is az apának ítélte. Az asszony nem nyugodott. Szerzett magának két koronát, Márton Józsefet és Kiss Józsefet, akik állítólag látták, amikor férje a kútban dobta és most ő tett feljelentést férje ellen, mert az első vizsgálat nem produkált ellene bizonyítékokat, s a gazda ellen akkor az eljárást megszüntették. A kecskeméti ügyészség el is rendelte Hídeg László tartóztatását, de egyben helyt adott a védelem kérésének, amellyel helyszíni szemle tartását kérte. Márton és Kiss ugyanis azt állították, hogy a háztól mintegy 500 lépésnyire voltak, amikor meghallották az asszony jajveszékését. A bíróság hangpróbát tartott. Egy

ember leszállt a kúdba és torkaszakadtából ordítani kezdett. A törvényszéki bizottság tagjai a háztól ötszáz lépésnyire helyezkedtek el, de egy árva hangot se

hallottak és így az alaptalannul megvádolt gazdát azonnal szabállyra helyezték. Az asszony bosszúja nem sikerült és Hídeg Lászlót rehabilitálták.

Van már örököse a legendás Pintér-vagyonnak.

Egy jugoszláviai Pintér bebizonyította kétségtelen jogát a hetvenmillió dolláros örökségre. — Oriási izgalom a Pintérek táborában.

(Saját tudósítónktól.) Több mint egy éven keresztül tartotta lázban egész Európa Pintér-nevű embereit a *Közöny*-nek a múlt év nyarán megjelent cikke, amelyben egy hetven millió dolláros örökségről számolt be. Az amerikai hatóságok egy Arad környékéről elszármazott Pintér Enok nevű ember törvényes leszármazottait keresték, hogy átadják azoknak a hetven millió dollárt kitévő örökséget. Pintér Enok körülbelül három évvel ezelőtt halt meg Detroit városában s mivel Amerikában nem volt rokona, az amerikai hatóságok felszólítására a budapesti amerikai követség felhívást bocsátott ki, hogy a rokonnok jelentkezzenek okmányaikkal igényük érvényesítése végett.

Lázban a Pintérek.

A *Közöny* cikkét több külföldi lap is átvette s így csakhamar elterjedt az örökség híre. Az összes Pintéreket dollárláz fűtötte s megkezdődött a körtánc a mesebeli örökség körül. Az örökség megérdemelte a fáradságot, az tény. Mint a detroiti közjegyző hivatalos írása tanúsítja, a vagyon a következőkből áll: egy modern felszerelésű szalámigyár, egy sörgyár, amelyet Pintér Enok halála óta az állam által kinevezett gondnok engedélyével pamutgyárrá alakítottak, Chicagóban egy kalap-

gyár, Newyorkban egy négy és ötemeletes ház, több negyértékű telek, az Egyesült Államok hivatalos bankjának pénztárában 34 millió dollár készpénz, több millió értékű Pacific-vasut és több millió értékű villamos részvény. Ezek felül a bank safejében nagyértékű ékszerek. Természetesen érthető volt a láz, amely a részletek olvasásakor átfutott az összes Pintérekben. A különböző anyakönyvi hivataloknak csakhamar sok dolgot akadt, régi anyakönyvi adatokat kerestek és különösen Arad környékét árasztották el a különböző kerdőzködésekkel. — Mindent elhanyagoltak, mindenek hátat fordítottak s egész idejüket a mesebeli örökség foglalta le. Nappal okmányok után futottak, éjszaka ragyogó álmokat szöttek a dollárhalmazról. Aradon és környékén mindössze két Pintér volt: Pintér János, egy szegény aradi manikás és Pintér András ujaradi róm. kath. lelkész. A szegény munkásnak napi robotja közben, anyagi eszközök híján nem állott módjában az okmányok után járni, az ujaradi lelkész pedig hivatásával ellentétesen tartotta, hogy örökséget hajszoljon. Így egyik sem állott be a dollárvadászok légijárába...

Az örökség híre eljut Feketicbe.

Hosszu hónapok után a mese-

beli örökség híre a kis jugoszláviai Feketics községbe is eljutott. Itt is élt egy Pintér: Pintér Antal, szegény, földhözragadt napszámos, aki álmában sem sejtette azt, hogy a Szerencse szeszélyes istennője valaha ő rá is mosolyog. A hír egészen megzavarta a napszámot, rokonai még jobban felcsigázták fantáziáját biztatásokkal s végül elhatározta, hogy át hajózik a végtelen oceanon, a dollárok mesés hazájába, ahol kényelem, jólét és gazdagság vár rá. Mindenét pénzzé tette, napszámjából is pénzt kuporgatott össze, hogy a hajójegyre tejjék. Végül összegyűlt a pénz, Pintér Antal egy szép napon boldogan szorongatta kezében a kifizetett hajójegyet és utlevelet, hetek hosszú koplalásának eredményét. És elindult. A nagy oceánjáró gőzös egyik harmadosztályú fülkéjének egyik sarkában egy szegény, sorsüldözött ember álmódzott arról, hogy nemsokára vége lesz a nyomornak, küzdelemnek és a Sors bőven kipótolja a jólétet, amit évek hosszú során keresztül megvont tőle. Nyolcnapos ut után végre partot ért *Hullifax* kikötőben. A városba ment s napszámosmunkával tartotta fenn magát. Néhány heti munka után megtakarított magának annyit, hogy rendes állását s átszökött az Egyesült Államokba. Itt is dolgozni kezdett, a szerencse, amely most már állhatatosan kísérte, tartózkodási engedélyhez is juttatta.

A tizenkettedik órában

Pittsburgba ment s okmányokkal felszerelve megkezdte a harcot. Egy pittsburgi ügyvéd vállalta az örökségügy rendezését s elintézését s nemsokára sikerült beigazolni, hogy Pintér Antal törvényes leszármazottja. Pintér Enoknak és így jogot, formálhat az örökséghez. A bizonyítás a tizenkettedik órában történt, mert nem is kellett sok nap ahhoz, hogy már késő legyen. Néhány nap múlva járt volna le a három évi terminus, amely idő alatt, ha nem jelentkezik örökös, az egész vagyon az állam kezébe jut. A bíróságnál megindult az eljárás s ha minden simán megy a maga útján, Pintér Antal néhány hét múlva révbe ért s összes ragyogó álmait beteljesülnek...

Épülnek a légvárak

A boldog örökségváró azonnal levelet írt Feketicre és tudomására hozta rokonainak a rá váró nagy szerencsét. A levél valószínű forradalmat idézett elő a Pintérek között s most számos Pintér foglalkozik azzal a tervvel, hogy eladja mindenét és Amerikába megy. Mindannyian részt követel magának a milliókból, mind egyik a legszántabb harcra kész. A légvárak már épülnek, selyem, bársony autó, jólét, kényelem cikáznak a szemek előtt s mind egyik alig várja, hogy elindulhason messze utra, a dollárhegyes álomszág felé...

Marosi Rudóil

TARCA

Minden idők legnagyobb nőimitátora nyugalomban.

Most kétemeletes Ilúza van Budapesten. — Akibe szerelmes volt Európa minden férjje és nője.

(Budapest, augusztus 18.) Erdélyes karriér érkezett el az álomanáshoz: az írástól, a hivatalnokoskodáshoz. — A világ egyik leghíresebb nőimitátora levetette a legutolsó divat szabályait vagy szeszélyeit szerint készült koelettjét, magára öltötte a szegény polgári ruhát és befűt a Magyarországi Artista Egyesület hivatalos helyiségébe, amelynek pénztárcsárá választották meg a híres Tacianut, aki megfordult Észak- és Dél-Amerikában. Szentpétervárott és Párisban, s már demitt hatalmas siker és rengeteg taps voltak fellépéseinek kísérői. Most ismét felvette az egyszerű Lehoczky Sándor nevet, most már csak hivatalnokoskodni fog, mert ötvenkét éves lett és belefáradt a negyvenesztendős arisztokráciába. Tacianu a legjobban fizetett és legkeresettebb artisták közé tartozott, mert fess és ele-

gáns volt mint nő, — de mint férfi is. — s gyönyörű szoprán és bariton hangját egyformán megcsodálták. Tacianu-Lehoczky papírkereskedőnek indult. 17 éves korában egy műkedvelői előadásban nőimitátor számat mutatott be. Itt látta meg Klinger, a híres bobózatíró és ő indította el artista karrierjére. A *Herzmann*, a *Somossy-orieum*, az *Ős-Budavára* és a *Beketow* voltak első állomásai, azután jöttek külföldi nagy sikerei. Kafandos életéről sokat beszél.

— Aki megőrzi régi férfyképeket nem fog hitetlenkedni, hogy Lehoczky Sándorba sok nő, Tacianuba, a nőimitátorba pedig sok férfi volt szerelmes. — mondja Lehoczky. — Mindenütt garmadáiban kaptam a szerelmes leveleket, nőktől és férfaktól egyaránt. Még tíz esztendővel ezelőtt is. — Akkor nem beszéltem rólok, most pedig — miért tagadnám? Bizony sok nő kért, könyörgött, valljam be neki, egyedül csak neki, hogy nem a szoprán-e az igazi hangom és hogy nem csupán reklámból hirdetem, hogy férfi vagyok, mert lehetetlen, — ők mondták, nem én, — hogy férfi olyan szép nő lehessen. Attól ítétek, hogy nő va-

gyok. A férfiak pedig, akik virágokat és pezsgős vacsorára szóló meghívókat küldtek fel a színpadra, amikor először megláttak, éppen abban reménykedtek, amittől a nők félték... Hogy fiatal leány vagyok...

— Majdnem vallamennyi férfi arra kért, hogy a bariton ének számot lehetőleg hagyjam el, amikor pedig végeztem a műsorommal, ne vegyem le a parókámat, amikor újra megjelenek a színpadon a hívó tapsokra. Szóval a férfiak el akarták hitetni magukkal, hogy a bariton számmal és a parókavételnek csak egy célja van. Imitálni a férfit. Két rajongóm a kezemet is meg akarta kénni. Természetesen mosolyogtam rajtuk és eltettem őket emlékébe. Még hívának ma is vendégszerelőre, hiszen mindig józan életet éltem és jól konzerváltam magamat. De én nem megyek. Megmaradok hivatalosnak. Biztos megélhetést nyújt, van egy kétemeletes házam is Budapesten és van hol nyugodtan lehajtani a fejemet. Én még akkor távoztam, amikor ünnepeltek. Joker. A legjobban örülök annak a bizalomnak, amellyel ideültettek az artisták pénztárcsárába és dolgozhatom érettük.

HIREK

A világ legnagyobb bankettje.

Ötvenezer tányér, százhuszezer evőeszköz és harmincezer pohár.

Most tartotta évi nagygyűlését az angol Szabadkőműves Nagypáholy a rend nagymesterének, Arthur Connaughti hercegnek elnöklésével. Az ez évi gyűlés a különösen ünnepélyes alkalomra való tekintettel megfelelő ünnepélyes külsőségek között folyt le és az egész Angliából 8—10.000 „testvér“ vett részt a gyűlésen, a melynek befejező bankettjét az óriási Olympia csarnokban tartották meg. A vendégek elhelyezésére felállított asztalok hossza tíz kilométert tett ki. A főzéshez kilenc külön konyhát állítottak fel. A kiszolgálást kétezer pincér látta el, akik kilenc különféle színű főkötőt viseltek, aszerint, hogy melyik konyhához tartoztak. Mindegyik csoportnak husz-husz felügyelője volt, akik a kiszolgálás pontosságát ellenőrizték. A kiszolgálás parancsnokai részére kilenc tornyot állítottak fel, ahonnan figyelemmel kísérheték az egész termet és adjutánsaik útján azonnal intézkedhettek. A parancsnokok külön telefonvonalakkal voltak összekötve a konyhakkal, mindenkiféle ált még egy „Jóparancsnok“ is, aki a terem közepén elhelyezett toronyból ellenőrizte az üzmet és telefonösszeköttetésben állt a kilenc parancsnokkal. Az étkezés céljaira mintegy 50.000 tányér, 120.000 evőeszköz és 30.000 pohár volt kéznél. Minden teríték mellett ott volt a csokoládéból készült szabadkőművesjelvény, az egész asztalon kétsoros virággirland vonult végig. Összesen mintegy 16.000 yard hosszúságban. A bankettet Lyons and Co. vendéglős cég rendezte, amely kétségtelenül a világ leghatalmasabb étkezési üzeme, hiszen Londonban több mint ezer, az angol vidéki városokban pedig ugyancsak vendéglője van, köztük több óriási négy-öt emeletes épület, melynek minden emelete szinte állandóan zsúfolásig tömve van, úgy hogy sokszor teljesen lehetetlen helyet kapni.

— A földművelésügyi miniszter visszaérkezett Párisból. Bucarestből jelentik: Constantinescu földművelésügyi miniszter Párisból ma visszaérkezett a fővárosba.

— Elhárították Gara tanár támadását Bucarestből táviratozzák: A jasi-i törvényszék tegnap hirdette ki a Lehmann-perben az ítéletet, amely szerint Cuze inzultációját három hónapi fogságra, tízezer lej pénzbüntetésre ítélte.

— Ötven repülőgép érkezett Hollandiából. Bucarestből jelentik: Constantinába tegnap ötven Fokker repülőgép érkezett Hollandiából.

— Házasság. Melchner Lajos és Saigó Böske házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Erzberger gyilkosa, Thylessen Ausztriában tartózkodik?

Gyanus utazgatások Bécs—Pozsony és Berg között. — Egy bécsi lap nyomozása.

(Bécs, aug. 18.) A Der Abend című estilap szerkesztője avval a hírrel kapcsolatban, hogy porosz fajvédők szervezik a kamppósikeresztes atrocitásokat a cionista kongresszus idejére, nyomozni kezdett és a következőket állapította meg:

Augusztus 8-án a pozsony—bécsi villamoson egy magas, vöröses szőke hajú hölgy utazott Bécsbe. A hölgyről nem lehetett megállapítani, vajon Croy hercegnő-e, avagy Kalkreuth grófnő? Bizonyos, hogy egyike e két német arisztokratának, akik a porosz fajvédő mozgalmakban állandóan nagy szerepet játszanak és annak idején a Kapp-puccsban is résztvettek. A hölgy egy német férfi társaságában volt, akit állandóan századosnak titulált. — Egy másik német is oszlatkozott később hozzájuk. Ez az utóbbi a „Der Abend“ szerint körülbelül 1.80 méter magas, borotvált képű, rövid kotletteket visel és orrátóvén forradás látható. Ez a szemleírás hajszálnyira megegyez-

zik a német hatóságok által körözött és tavaly Gömörös Gyula nagytétény villájában feltűnt Erzberger-gyilkosnak, Thylessennek személyleírásával. Mindhárman Berg felé utaztak és onnan egy darabot visszautazva kocsit béreáltak és azon Ragendorfsba, Hennin földúrtojokoshoz hajtottak. — Hennin német birodalmi állampolgár és köztudomású, hogy Németországból menekülő fajvédőknek állandó menedéket biztosít. A „Der Abend“ szerint ezek a rejtélyes utazások összefüggésben vannak a kamppósikeresztesek tervezett merényleteivel. Egyébként a cionista kongresszus idejére Hitler is Bécsbe akar jönni, azonban a belügyminisztérium utasította a határközvegeket, hogy ne engedjék át a határon. Mindazonáltal nincsen kizárva, hogy Hitler egy szép napon tényleg Bécsben terem, mivel Ausztria és Németország között tudvalevőleg a vízum-kényszer már megszűnt és így a határátlépők ellenőrzése nehezebbé vált.

Hatvan éves köztisztviselők, akiknek még nem kell nyugdíjba menniük.

Kiknek hozott örömet a miniszteri rendelet. — A törvényszék, város, megye és pénzügyigazgatóság hatvan évesei.

(Sajtó közléséből.) Ismeretes, hogy a kormány egyik legutóbbi rendeletével megengedi a hatvan évet betöltött köztisztviselőknek, hogy egy évig még hivatalukban maradjanak. Ugyanis az új nyugdíjtörvény értelmében minden hatvanadik évét betöltött állami tisztviselő nyugdíjba megy. A rendelet Aradra is megénekezett és természetesen nagy örömet keltett az érdekelt tisztviselők között, mert közöttük még igen sok a munkabíró hivatalnok és nem szívesen mennek nyugdíjba a mai csekély nyugdíj mellett.

Az aradi városházán Papp Gyula, az általános közbevitelben álló anyakönyvvezető, Cziráky Márton a kultúratanácsnoki iroda igazgatója, Czukó Lajos szegényházi gondnok, Bittner előjárósági pénztáros, Barkó Lajos az aradi vágóhidigazgató és Nagy Kálmán a vámhivatal igazgatója került volna a nyugdíjazottak sorába. A törvényszéken s járásbíróként Boda Ferenc irodaigazgató, Papp Vazul telekanyvvezető, Aknay Andor táblaíró, Kripp Vilmos irodaigazgató, Bittó volt vezető járásbíró, akit Pécskára helyezték át. A napokban tölti be hatvanadik életévét Nyékhegy Lóthár semmitőszéki bíró is. Érdekes, hogy az aradi törvényszék volt elnökét, Moldován Szilviust, aki a közönség körében általános tiszteletnek örvendett s akinek távozását mindenki egyformán sajnálta, szintén ilyen címen nyugdíjazták. A

pénzügyigazgatóságnál a nyugdíjazási törvény elsősorban Margineanu Titusz miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót érintette. Zakariás Árpád osztálytanácsos helyettes, a második kerület pénztárosa, Petrovay Vazul osztályfőnök szintén a nyugdíjazandók közé tartoztak. A vármegyénél a központban csupán Manciu Aurél számvevőt érinti a törvény, míg a megyében 18 jegyző került volna nyugdíjazásra. Több hivatalnokot nyugdíjaztak is, amikor a megyei prefektúrához megérkezett a belügyminisztérium rendelkezése, amely szerint a törvénynek a hatvan évet betöltött tisztviselők nyugdíjazására vonatkozó rendelkezését megsemmisíti, a tisztviselők még egy évet tölthetnek szolgálati helyükön, ha akarják s a községi választások után az új közigazgatási törvény bevezetése után intézkednek végleg a hatvan évesek sorsáról. A rendelet értelmében megszűntek a nyugdíjazási eljárások, azokat, akiket időközben nyugdíjaztak, reaktiválták s a tisztviselők között általános öröm uralkodik. Moldován Szilviusz volt törvényszéki elnöknek, akit a törvény értelmében nyugdíjaztak, most joga van kérti reaktiválását, ami az aradi törvényszéknek csak hasznára lenne, azonban álláspontját s tervét még nem tudni, mivel jelenleg az egyik erdélyi fürdőhelyen nyaral. A többi tisztviselő megmarad állásában a minisztérium további intézkedéséig.

— Előkészítkezéskor Aradon. Lelelemelben szép ünnepség folyt ma le az aradi Minoriták templomában. Báró Esterházy Kálmán és neje tartotta 25 éves házassági évfordulóját, mely alkalommal mise keretében áldották meg az ünnepi házaspárt. Az egyházi áldást megelőzően Novák Mihály mondott emlékedett beszédet. A templomi szertartáson a családon kívül a barátok és tisztelők is nagy számban jelentek meg.

— Fogvatartják az elítélt ügyvédszerkesztőt. Bucarestből jelentik: Petrescu ügyvéd felelvitelli tárgyalását szeptember 16-án tartják meg, addig az ügyvéd fogságban marad.

— Halálozás. Özv. Dessewffy Bódogné folyó évi augusztus hó 17-én 57 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 19-én d. u. 5 órakor lesz az aradi felső temető halottas csarnokában.

— Lippa ünneplő győztes tüzoltóit. Lippáról jelentik: A szombat és vasárnapon Jimbólián megtartott bányai tüzoltóünnepély egyik nyarása, a lippai tüzoltó csapat tegnap érkezett meg Lippára. A hatóságok élén nagy közönség vonult ki a lippai pályaudvarra, ahol a megérkező, aranyérmes tüzoltókat ünnepélyesen fogadják. Lippa városa a győztes csapat tiszteletére fényes bankettet fog rendezni.

— Meglopott aradi kereskedő. Berkovits Hermann aradi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy Szentgyörgy állomás közelében a vonaton kilopták 12 ezer lej értékű aranyóráját és aranyláncát. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Egy angol író és egy zongoraművész. kalandja Firenzében. Néhány nappal ezelőtt Firenzébe érkezett Margaret Laurence angol regényíró Handal Boeth zongoraművész társaságában. A két fiatal hölgy feltűnő öltözetben, színes velencei kendőbe burkolva foglalt helyet a Cambrinus vendéglő uccai karthelyiségének egyik asztalánál. Óriási cigaretákat szívtak és bőven fogyasztották a szeszes italokat. Föltűnő viselkedésük hamarosan nagy közönséget csodítottak össze a vendéglő előtt. Nem tetszett a nagy érdeklődés a két angol hölgynek. Otthagyták a vendéglőt, de ekkor még kellemetlenebb helyzetbe jutottak: egész sereg fiatalember követte őket uccáról-uccára. Egy rendőr végre féltetni kezdte az ucca forgalmát a különös csapatától és igazolásra szólította föl az angol hölgyeket, akik erre nagyon fölháborodtak és előmutatták utleveleiket. Másnap elmentek az angol konzulhoz és követelték tőle, hogy szerezzen számukra elégtételt. Az angol konzul azonban nem volt hajlandó arra, hogy a különös eset miatt diplomáciai konfliktust támasszon Anglia és Olaszország között.

— **Allásfoglalás Sulyok István püspöksége mellett.** Oradea-marerót (Nagyváradról) táviratozzák: A nagyvárad reformátusok presbiteriuma vasárnap ülést tartott, amely foglalkozott a püspökválasztás kérdésével is. A presbiterium egyhangulag szavaztat az egyházkerület legérdemesebb papjára, Sulyok Istvánra adta le. A nagyváradiak egyhangú szavazata és az általános hangulat, amely az egyházkerületben megnyilvánul, arra mutat, hogy Sulyok István püspökké választása mindenütt a legfényesebb demonstráció jegyében fog lefolyni. Egyhangú választás esett az egyházkerület főgondnokára, Domahidy Elemér volt főispánra is.

— **Beniczky ügye a tábla előtt.** Budapestről táviratozzák: Beniczky Ödön volt belügyminiszter szabadlábrahelyezésének ügyében a tábla ennek a hétnek a végén dönt végérvényesen.

— **Elhunyt erdélyi regényíró.** Bucurestiből táviratozzák: Slavici, erdélyi származású, ismert regényíró tegnap meghalt.

— **Háborúság a cigánynegyedben.** Érsekújvárról jelentik: A város cigánynegyedében óriási verekedés támadt a híres Dráfi- és Szoller-családok között egy cigánygyerek megverése miatt. A két család részéről mintegy százan vettek részt a verekedésben, botokkal, fegyverekkel és más ütőszerszámokkal felszerelve. A verekedők megtámadták a rend helyreállítására kiküldött rendőri közegket és csak estefelé lehetett a rendet helyreállítani. Tizenegy verekedőt letartóztattak.

— **A korcsmai mulatozás vége.** Véres verekedés történt a tegnapi éj folyamán az egyik kisebb aradi vendéglőben. Moarte János és Strengár Pál aradi lakosok együtt mulattak és később borgőzös fejjel valami fellett összeszólalkoztak, ami csakhamar verekedéssé fajult. Strengár először egy borosüveget vágott Moarte fejéhez és mielőtt megakadályozták volna, kirántott kését több helyen megszurta. Moartét még az éjjel be szállították a kórházba és Strengár ellen pedig megindították az eljárást.

— **Meggyuladt egy film az aradi Urániában.** Ma este az aradi Uránia moziban a vetítégtől származó hőség következtében lángra lobbant a műsorra tüzött film. A tüzet, mielőtt tovább terjedt volna, sikerült eloltani. Komolyabb szerencsétlenségtől nem lehetett tartani, mert a vetítőfülke a mozisabályzathoz híven, teljesen el van szigetelve, úgy, hogy katasztrófa nem következhetett be.

— **Házasság a fogházban.** Budapestről táviratozzák: Dreher Ilona, egy jobb családból származó urileány a gyűjtőfogházban házasságot kötött Mezei István kommunista-cserefogollyal, akit követni fog Oroszországba.

Oriási tűz Galacban.

(Bucuresti, augusztus 18.) Ma délelőtt Galacban óriási tűzvész keletkezett. A tűz egyik vaskereskedésben tört ki, ahonnan átterjedt a szomszédos épületekre,

amelyek közül hét teljesen porrá égett. Miután a tűz a város kereskedő negyedében pusztított, a kár óriási. A Cobozer-féle drogéria felrobbant. A kár nyolc millió lej.

Plattkó a magyar futballfenomén meghódította Spanyolországot.

Minden üzletben, bárban, kávéházban az ő fényképe látható. — Plattkó-gallér, Plattkó-csokoládé és likőr. — A legnépszerűbb ember Spanyolországban a magyar kapus.

(Budapest, augusztus 18.) Érdekessége van a magyar fővárosnak. Plattkó István, Plattkó Ferencnek, a világhírű magyar kapusnak a fivére, a Barcelona FC magyar trénerre érkezett haza, aki rendkívül érdekes dolgokat mondott el híressé vált fivérééről. Plattkó körül valóságos nimbusz fejlődött ki és ennek révén fivére is könnyen kapott tréneri állást, aminek kiválóan felelt meg. A fiatalabb Plattkót két éves olyan szerződéssel szerződtették Spanyolországba, amilyenről Magyarországon álmodni sem lehet. Plattkó Ferenc ma Spanyolországban játszott, akkor el akarták vinni Amerikába. Fényes ajánlatokat tettek neki, de ő egyiket sem fogadta el, mert rövidesen megnősül, spanyol leányt vesz el feleségül. A legutóbb a Birmingham angol csapattal szemben szerepelt bravurosan. Az elképzelhetetlenül izgalmas és érdekes első mérkőzésen, amely Spanyolország javára 1:0 arányban végződött, Plattkó eltörte a jobbkezt. Rögtön ginszhe kellett tenni. Más-

nap, a revansmérkőzésen újra játszania kellett törött kézzel. A spanyol közönség el sem ment volna a revansmérkőzésre, ha nem Plattkó védi a kaput. És Plattkó törött kézzel is fenomenálisan dolgozott: az eredmény 2:0 volt Barcelona javára. A spanyolok mámoros lelkesedéséről és öröngéséről képet sem lehet festeni. Olyan ováció és lelkesedés még nem volt Spanyolországban, mint aznap. Nem kell Barcelonában a gyerekeknek csokoládé, ha nem Plattkó arcképe van rajta. A férfi divatüzletekben Plattkó-gallért kérnek. Uton-utfélen, üzletekben, kávéházakban csak Plattkó Ferenc arcképe látható. A király arcképe sok helyről eltávolították és ezekre a helyekre Kataloniában Plattkó arcképét tették. Népszerűbb, mint az összes toreadorok s primadonnáik együttvéve. Az FC Barcelonát különben megbüntették, mert amikor csapata a bajnokságot megnyerte, akkor az angol hadihajók a spanyol himnuszt játszották és ez alkalommal a közönség királyellenes tüntetést rendeztek. Plattkónak óriási érdeme, hogy divatba hozta a futballt Spanyolországban és amióta ott tartózkodik a sikerek sorozata kísérte a spanyol válogatott csapatot.

— **Öngyilkos magyar színész.** Budapestről jelentik: Márton Erzsí ismert budapesti színész, Balla Kálmán színgazgató elvált felesége tegnap lakásán nagyobb adag veronált vett be. A művésznőt a kórházba szállították, ahol azonnal gymormosást alkalmaztak. Márton Erzsí még nem tért azonban magához és életbenmaradásához kevés a remény. Az öngyilkosság okát eddig még homály fedi. Márton Erzsí a magyar főváros egyik ismert színésznője volt, aki a Magyar Színházban annak idején nagy sikert aratott „Királynőm, meghalok érted” című darabban.

— **Budapestben cáfolják Léderer kivégzését.** Budapestről táviratozzák: Jelentették, hogy a Neues Wiener Journal azzal a szenzációval szolgál olvasóinak, hogy Léderer Gusztávot, a rablógyilkos csendőrfőhadnagyot kivégezték. Munkatársunk felkereste dr. Buday János ügyvédet, Léderer védőjét, aki kijelentette, hogy az ő tudomása szerint a hirből egy szó sem igaz. Léderer kivégzését vele feltétlenül tudatják és ő a katonai parancsnokságtól semmiféle értesítést nem kapott.

— **Panaszos levél.** Vettük a következő levelet: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Legutóbb közölt köztisztasági cikkének kiegészítésére kérjük az alábbi nyilatkozatunk közlését. Az éjszakai órákban dolgozó tisztító munkások feladatuk teljesítését nem az előírt módon hajtják végre. Tudott dolog ugyanis, hogy a Marosparton, a gyepier mellett elhelyezett kazánnál kell végezni a kiürítési munkálatokat. Eddig így is történt, de most egy idő óta a három aradi vállalkozó elkerüli ezt a helyet. Elmaradásuk oka kényelmi szempontra vezethető vissza, ami főleg olyankor nyilvánul meg nagyobb mértékben, amikor a város távolabb eső helyein végzik a munkájukat. Ilyenkor nem a messzi Marospart felé hajtanak, hanem a város féltreosóbb levezető szennyvízcsatornáinál állapodnak meg és ezekbe ürítik a kocsik tartalmát. Ehhez hasonló esetek a szemtanúk állítása szerint már többször előfordultak, a lencséház és a sporttelep közötti, valamint a Str. Puscasilor (Lövész-uccai) részen. Evvel a túltott eljárással tudatosan elősegítik a fertőző, járványszerű bajok terjedését, aminek megakadályozását

kéri több kövész-uccai adófizető polgár.

— **Csomagoló-papír olcsón Kerpelnél.**

— **Püspök-gyógyfürdő, Oradea-mare mellett,** 600 év óta használják bámulatos eredménnyel 42C kénis, rádiumos hőforrásait köszvény, csusz, ischiás, csontbajok és női betegségek ellen. Ős fenyveserdő közvetlen a virágos park mellett. Villanyvilágítás. Uszoda 26C folyton befolyó forrásvízzel. Uszástanítás, nap- és homokkura. Augusztus 20-tól szobát előzetes megrendelés nélkül is lehet kapni. Szeptember 1-től a szobáknál 30 százalékos engedmény.

— **Ezeresztendő jubileumát őrli a világ legrégebbi gyára.** Londonból írják: Egy Norfolk mellett levő kis falucskában a napokban érdekes jubileum zajlott le ünnepélyes keretek között. Egy butorgyár tulajdonosa, aki majdnem az egész falucska lakosságát foglalkoztatja, a gyár megalapításának ezen esztendő évfordulóját ünnepelte. 925-ben alapította meg valamilyen ő az üzemet és azóta fiuról fiura szállva, a gyár még mindig ugyanazon a helyen áll, mint ezer esztendővel ezelőtt. A norfolki butorgyár tehát régebbi, mint az angol uralkodó dinasztia és története visszanyúl az angol birodalom keletkezésének első éveibe. A tradícióknak és a ragaszkodásnak hallatlan példáját mutatja ez, mert ezer esztendőn keresztül egy tulajdonosnak sem jutott eszébe a butorgyárat eladni vagy idegen tőkeérdekeltséget üzletkörébe vonni. — A jubileum nagy ünnepségek keretében ment végbe és úgy a kormány, mint a királyi család képviseltette magát a kis gyár fennállásának ezeresztendő évfordulóján.

MOZAI

xx Szerdától kezdve vetíti az aradi Apolló a „Rejtelmek országa” című monumentális filmet, amely hat felvonáson keresztül Tibet rejtelmét tárja a néző elé egy megkapó cselekmény keretében, amely cselekménynek főmozgatója Beregi Oszkár és Bánky Vilma, akiknek már régtől fogva sikerült megnyerni a filmközönség teljes szimpátiáját. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Szerdán vetíti utoljára az aradi Uránia az „Elvesztett élet” című nagyszerű alpesi drámát, amelynek eredeti felvételei és a kitűnően megkonstruált cselekmény zsufoolt házakat vonzott minden előadásán. Anita Berber játsza a darabban a főszerepet, ez a filmszillag, aki minden egyes szerepét a legragyogóbban, a legegényibben játsza meg. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Lucy Doriane és Conrad Veidt szerepel az aradi Apolló legközelebbi műsorán.

xx Az aradi marosparti nyári mozgósínház ma, szerdán és csütörtökön vetíti „Pietro, a kalóz” vagy „A tenger réme” című 7 felvonásos filmremekét, a berlini Ufa filmgyár legújabb szenzációs produkcióját. Főszereplők: Paul Richter, Aud Egede Nissen és Rudolf Klein Rogge. Kezdeté pont fél 10 órakor. Jón. Jón. „Zeppelin III.”

Maresch Gyula elmegy.

Gazdát cserélt Arad egyik legrégebbi üzlete.

(Saját tudósítónktól.) Arad egyik legrégebbi üzlete, a régi aradiak délutáni találkozóhelye, a napokban gazdát cserélt. Maresch Gyula, akit talán minden aradi ember ismer és aki 43 hosszú év óta szolgálja a kereskedelem érdekét, eladta üzletét Benkő Viktor aradi kereskedőnek 250.000 lejért. A fehérhaju, hetvenesztendős, mosolygó öreg ur a régi, jó idők tipikus kereskedője, aki életében nem ismerte azt a szót, hogy: váltó, vagy hitel, — eltávozik a pult mellől, ahol évtizedeken keresztül dolgozott csendesen, nem tudta megérteni az új idők új szavát. A csendes kis üzletben már ézentul nem fognak tereferélni a régi időről és régi emberekről, eltűnnek onnan a régi ismert aradiak: Varjassy Lajos volt polgármester, Csiky Károly, Avarffy Ferenc ügyvéd, Reicher Károly nyugalmazott városi főügyész, Barabás Béla, Réthy Viktor, Nachtnébel Ödön és Wadowszky Gusztáv, akik nem mulasztották el naponta legalább egyszer beszélni Maresch Gyulához. Mindennek vége már, a kis üzlet most már bekapcsolódik a lázas kereskedelmi életbe, Arad pedig ismét szegényebb egy csendes, békés sziget. Az üzlet két régi emberét Székessy Sándort, aki 30 évig dolgozott az üzletben és az öreg Bálint bácsi boltispólgát, aki 29 éve van ott, átvette a tulajdonos, hogy a betévedő régi aradiak legalább ezeket az ismerős arcokat lássák ott. Maresch Gyula pedig szép csendesen eivonul a becsülettel megérdemelt nyugalomba.

— Nehéz dolog az, higgye el — szót csendesen. — Évtizedeken keresztül dolgoztam, sohasem hiányoztam az üzletből és most azt sem tudom, mit csináljak az időmmel. Hiszen sohasem loptam a napot. Most pedig naphosszat nincs mit csinálnom. Unalmamban felkerekedek és meglátogatom sorjában a régi barátokat, ismerősöket, akik ezelőtt engem látogattak meg. Aztán egy kicsit felmegyek a mérnökegyületbe, a Katolikus Körbe, de nagyon nehezen telik az idő. Nem is tudom, hogyan fogom megszokni munka nélkül.

Maresch Gyula ezzel elhallgat. Tekintete elmélyed a messzeségbe, lehajtja havas fejét, majd csendesen megszólal: — Higgye azt is el nekem, hogy nagyon nehéz egy magamfajta régi kereskedőnek, beleilleszkedni a mostani kereskedővilágba. Kényszerre gyász, csőd, váltó: az én időmben alig egy-egy kereskedő ismerte ezeket a szavakat. Most meg mást sem hall az ember.

A szavak elhangzottak, az interjúnak vége szakadt. Ezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy az utóbbi időkben bizony gyengébb ment az üzlet. Hiszen minden megmaradt benne úgy, ahogyan az évtizedekkel ezelőtt volt s ha nem is sikerült Maresch Gyulának vagyont szerezni, egyet azonban elért: mindazok osztatlan becsületét, akik ismerik. És ez is felér

Az elmenekült rablóvezérnek nyoma veszett

(Bucuresti, augusztus 18.) Tomescu rablóvezérnek ugylászik végleg sikerült átörni a csendőrgyűriin, meert tegnap ismét életjelt adott magáról. A Dumbovita megyei Stoinesti község két kereskedőjét megtámadta és kifosztotta. Tomescu és cinkostársai a kereskedőket a közeli erdőbe hurcolták, ahol a náluk levő tizezer lejt elszedték és csak azzal a feltétellel bocsátották szabadon, hogy kötelezték magukat újabb negyven ezer lejt átadására. Tomescu azzal kérkedett a kereskedők előtt, hogy a csendőrséggel vívott harcban nem sebesült meg. A rablóvezér állandóan csendőregyenruhát visel.

Alaptalanul megvádolt igazgató.

Koholt vádak a Belgrader Zeitung direktora ellen

Lapunk augusztus 13-iki számában „Veszedeles szélhámos garázdálkodik a Bánátban” cím alatt közlemény jelent meg, mely Kertész Béla úrról, a „Belgrader Zeitung” igazgatójáról különböz, a valóságnak meg nem felelő dáfamáló adatokat tartalmazott. Az előttünk fekvő dokumentumok és a cikk írójának kijelentései alapján meggyőződést szereztünk, hogy a közleményben foglaltak a valóságnak egyáltalán nem felelnek meg, a vádak csak a cikkíró

beteges fantáziájában születtek. A cikkíró különben kijelentette, hogy tulzott buzgalomból — de bizonyos családi érdekekből is — minden alap nélkül írta meg a közleményt, amely a felelős szerkesztő távollétében került a nyomdába. Kijelentjük, hogy a közlemény egyetlen szavával sem azonosítjuk magunkat és sajnálatunkat fejezzük ki afelett, hogy e cikk lapunkban megjelent s azt több más erdélyi és bánáti lap is átvette.

Harc a legkogyellenebb ellenséggel.

A Népszövetség küzdelme a leánykereskedelem ellen — Megdöbentő adatok. — A Vengerkák szomorú utja

Bécsből jelentik: A burgenlandi tartományi főnökség a napokban jelentést tett a bécsi rendőrigazgatóságnak, hogy az utóbbi időkben rendkívül sok fiatal leány lépi át a magyar határt férfiak kíséretében. Ezek a leányok állást keresnek, de gyakran leánykereskedők karmái közé kerülnek. Ismeretes, hogy a leánykereskedelem leküzdése céljából a Népszövetség kebelében külön bizottság alakult. Ennek a bizottságnak egyik tagja Mr. S. Cohen most Bécsben tartózkodik s igen érdekes nyilatkozatot tett a leánykufárok üzemleiről:

— A háború utáni viszonyok okozzák mindezen lelketlen üzletemeket. A rossz gazdasági viszonyok a leánykereskedelmet akut betegséggé avatták. Alig van ország Európában, ahol a leánykereskedelem ne virágozna, elsősorban Német és Franciaországban. Ausztriában már jobbak a viszonyok ezen a téren, javult a helyzet az azelőtti állapotokhoz mérten Magyarországon és a Balkánon is, azonban még mindig ezekből az országokból rekrutálódnak a kufárok áldozatainak nagy része. Oroszországból nincsenek adataink, de tudjuk, hogy a kászásiai kereskedők innen fedezik szükségleteiket. A leánykereskedelem eldorádója Lengyelország. A leánykufárok gyakran 12—14 éves leányokat csábítanak el és hálónak be hazug ígéretekkel. Nem ritkaság azonban az alias cél érdekében a házasságkötés ígérete sem. Az esküvő után következik a borzalmas nászut, amelyből nincs többet soha visszatérés a tisztességes utra.

Emmeki a különös árumak az egész világon akadnak lelkes vevői. Kászsia, a Balkán és a nagy kikötő városok éjjeli mulatói mindig friss leány anyagot vásárolnak. A főpiacot azonban mégis Délamerika, Egyiptom és Kína képviselik. A Balkán külön fejezetet alkot a nemzetközi leánykereskedelemben. Itt majdnem minden egyes szálloda egyuttal mulató is, ahol az utazóknak, különösen a férfiaknak megszállani felette veszélyes.

— A Népszövetség bizottsága a leánykereskedelem leküzdésére 1921-ben alakult Genfben 33 állam, az egyes hitfelekezetek és a nemzetközi női szövetség részvételével. Elhatározták a vasutak, hajók és kikötők ellenőrzését, munkanyilvántartókat állítottak fel asszonyok számára és határozatot hoztak arra vonatkozólag, hogy az éjjeli mulatók nem vehetnek fel külföldi leányokat és asszonyokat. A birtokunkban levő dokumentumok igazolják, hogy a nemzetközi leánykereskedők összehangoltan állnak egymással. Azonban olyan rendkívül rávaszul dolgoznak, hogy igen nehéz elcsipni őket. Gyakran hetekig elzárva tartják áldozataikat, borzalmas módon kínozzák, amíg ellenállásuk megtörik.

— Az emberiség legnagyobb szegénye, hogy ilyen dolgok még ma is megtörténhetnek! — fejzerte be elképesztő részleteket tartalmazó fejtegetéseit Mr. S. Cohen, akinek nyilatkozata megérdemli a legnagyobb nyilvánosságot, mivel csakis a veszélyek állandó pertraktálásával lehet a tömege-

ket felvilágosítani és a kufárok ellen küzdeni.

Rendőrtattak a strandolók ellen.

Szegeden rendőrök vizsgálják a strandra lépő nőket. — Csak előírásos ruhában szabad fürdeni.

Szegedről jelentik: A szegedi strandfürdőben tegnap hangos rendőrségellenes tüntetés volt, melyek háttérében azok az intézkedések állnak, amelyeket a szegedi rendőrség a közérkölciség megóvása érdekében rendelt el. A rendelet szerint nők feszes trikóban nem fürödhetnek, a férfiak pedig egész trikót kötelesek viselni. A rendelet betartása fölött rendőrök őrködnek a strandon. A rendőrségi intézkedés végrehajtása a közönség körében nagy visszatetszést keltett s egy eljáró rendőr tulbuzgósága volt az oka a tegnapi kirobbanásnak. Mintegy ezer ember szorongott az újszegedi strandon, amikor egy egyszerű rendőr és egy rendőrtisztviselő érkezett a fürdőbe. A rendőr egy fürdőszoknyás hölgyet szöktött meg. Követelte, hogy lebbentse föl a fürdőruháját annak megállapíthatása végett, hogy van-e alatta előírásos nadrág. Az ismeretlen nő vonakodott eleget tenni a fölhívásnak és a nevet sem akarta megmondani. A rendőri közbelépésre nagy tömeg gyűlt össze és az affér központjába került hölgynek sikerült el-tűnnie. A rendőr a hölgy keresésére indult, de a strandolók útját állták. A közönség soraiból ekkor fenyegető kiáltások hangzottak el és már majdnem arra került a sor, hogy a rendőrtiszt kardot rántsön. A telefonértesítésre 20 főnyi rendőri készütség érkezett a strandra, amely öt fölbujtót, köztük két egyetemi hallgatót, akik a tömeget a rendőrök ellen izzgatták, letartóztatott. A rendőrség ezek ellen megindította az eljárást és intézkedés történt, hogy a strandrendelteséget a jövőben megerősítsék.

— A rádiótelefonok bejelentése. Bulzan Avram, az aradi postahivatal főnöke a következők közlésére kért föl bennünket: Köztudomásra hozzuk, hogy a drótnélküli távbeszélő (rádiótelefon) törvény nem engedélyezi, hogy a határtól számított 50 kilométeres zónán belül rádió-telefon készülékek működjenek. Mindazok, akik ily készülékkel rendelkeznek, kötelesek azokat az oradea-marei posta, távirda felügyelőségénél 1925. szeptember hó 15-éig bejegyzés és ellenőrzés végett bemutatni. Azok a készülékek, amelyeket a jelzett határigig be nem jelentenek, el fognak koboztatni s tulajdonosaik ellen pedig a rádió-telefon törvény rendelkezéseinek megszegése folytán bírói eljárás indul meg.

**SZÍNHÁZ
MŰVESEI**

Operettek özöne indul el ősszel Bécsből.

(Bécs, aug. 18.) Uglátszik. Korai volt megjósolni az operettalkonyát, miután az operettkomponisták, beérkezettek és újak egyaránt teljes erővel dolgoznak a jövő szezon operettidőszá-gain. Hír szerint Lohár Ferenc már befejezte Paganini című operettjét, Kálmán Lure is már nagy-részt elkészült új operettjével, a melynek mindaddig még nem ta-láltak megfelelő címet.

Strauss Oszkár Napoleon-ope-rettet írt és Ischiben jelenleg tár-gyalást folytat Fritz Massaryval, akivel új műve női főszerepét akarja eljátszatni. Maga Napo-leon is szerepel az új Strauss-ope-rettben, de a beavatótáknak meg-nyugtatóul kijelentették, hogy a francia császár nem fog énekelni, hanem csupán beszélő szerepben lép a közönség elé. Ezt a szerepet egy nagyírú német drámai szl-nész fogja játszani.

Leo Ascher, a bécsi operett-komponista, egy tipikus bécsi operettet írt: Oh ezek a leánykák! címmel. Sokat várnak osztrák ze-nei körökben egy új operettkomponistának. Raiph Ervinnnek első művétől is. Ervin már néhány népszerű sláger szonójával nagy-hírré tett szert és most egy Vau-deville-operettet szerzett, amely-nek címe: Oszkár, ne hagyj ma-gad elcsábítani!

* Nagy érdeklődés Darvas Ernő bucsuünnepjére. Az uccai hirdető oszlopokon hatalmas sárga pláká-tok, az újságokban hosszú kommü-nikék hirdetik, hogy Darvas Ernő, a legnépszerűbb és legértékesebb aradi színész bucsút mond a városnak. Az az általános szeretet és megbecsü-lés, amely Darvas Ernő személyét az éven keresztül körülvevte Aradon, impozáns módon nyilvánul meg a készülő bucsuünnepség alkalmából. Szokatlan nagy érdeklődéssel kere-sik fel a színházi pénztárt, ahol már eddig is igen nagy számban adták el jegyeket a szombati bucsuünnep-re. Nagyban emeli az est nivóját, hogy azon egyik leghíresebb francia vig-játék: „A pénztárca“ elsőrendű sze-reposztásban kerül színpadra. Hálás sze-repe van a szellemes vigjátékban a kivételes tehetségű L. Kiss Mariská-nak, ugyancsak Mészáros Bélának és végül a bucsuzó Darvas Ernő-nek. Lengyel Irén, az aradi közön-ség dédelgetett kedvence pompás szonójain kívül a „Marsall“-ban. Molnár Ferenc híres színművében mint prózai színész fog debü-tálni. A kulisszák világában bizo-nyosra veszik, hogy Lengyel Irén a legkedvesebb meglepetést fogja nyuj-tani az ő hálás közönségének. Fe-lete Tivadar ez alkalomra írt nagy-hatású prologusa, Szendrey Mihály szellemes konferánssa, Bodnár Klá-ri, Lóránt Erzs kitűnő magánzsá-mai egyenként is nagyban hozzájárulnak a nagyszabású bucsuünnep el-maradhatatlan sikeréhez. Jegyek dél-előtt tíz órától egy óráig kaphatók a színházi pénztárban.

Mascagni Aradra jön.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes művészi hír érkezett Budapestről. Mascagni a világhírű olasz zeneszerző és dirigens a „Parasztbeosület“ komponistája, aki most Budapesten tartózkodik, vidéki turnéra indul Palló Imre abudapesti Operaház kitűnő bari-tonistája kíséretében. A turné so-rán a nagy olasz művész Aradra és Temesvárra is állófogat smindkét helyen hangversenyt tart. Az aradi hangverseny idejét még nem határozták meg.

Régi irás a régi Aradról . . .

Amikor Arad városa szabad királyi város lett. — Rend-kívül értékes dokumentum egy aradi család birtoká-ban. — Néhai Orczy Lőrinc báró ünneplése.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes dokumentum került a kezünkbe, amelynek az ad különös aktualitást, hogy most van évfordulója annak, hogy Arad városa szabad királyi város lett. 1834. augusz-tus 21-én, kilencvenegy esztendő-vel ezelőtt, nevezetesen napja volt Arad városának. A városház előtt, a piactéren, a mostani Piata Avram Iancu (Szadság-tér) köze-pén felállított sátorban báró Or-czy Lőrinc, mint királyi biztos, kihirdette a Bécsben, április 12-én kelt szabadalomlevelet, amelynek értelmében Ferenc király a *szabad királyi városok sorába emelte Arad városát*. Sok pénzért került ez a városnak, de megérte. 336 ezer 96 forint és negyven kraj-cárt kellett Bécsben lefizetni, hogy a város megnyerje szabad-ságát, hogy önmaga rendelkezze-k sorsa felett és hogy megszaba-duljon a császárváros sanyarga-tó protekturájától. A szabadalom-levél meghatározta a belső ta-nács tagjainak számát és a ta-nácsstagok fizetését. A polgármes-ter évi fizetése 350 forint volt, a városkapitányé 230 forint, a ta-nácsosok és a főorvos egyenként 200 forint fizetést kaptak évente.

Augusztus 17-én érkezett meg Aradra báró Orczy Lőrinc kirá-lyi biztos Aradvármegye főispán-ja. A város díszalbumot adott ki ennek a nagyjelentőségű napnak az emlékére, amelyben zongorá-szavakkal írja meg az ismeretlen szerző a nagy nap történetét. Beichel Josef uram betűivel ké-szült a díszalbum és az akkori viszonyokhoz képest díszes kiál-lításban. Mihajlovics Gyula aradi tűzoltóparancsnok, kinek nagy-apja Mihajlovics Lázár volt akkor a város főbírája, írta ebből a be-cses emlékből egy példányt. Az albumot verses elbeszélés formá-jában írta meg a szerző és így kezd:

*Arad Királyi Városának,
Mostan megnyert Szabadságát
Festéném le; ha nem hibátrám
Pompájának méltóságát.*

Négy soros versszakokban folytatja tovább és azon panaszkodik, hogy nem rendelkezik Plá-tónak, vagy Násónak „etszétével“, akik talán megtudták volna köze-líteni a fényes ünnepségek méltó-leírását. A továbbiakban elmond-

ja, hogy augusztus 17-én reggeli 11 órakor a „tanácsstagok“ és a közönség ünneplőbe öltözve gyü-lekezett a királyi postahivatal-nál. „Ez méltóságát“ délután két órára várta a város 17 ezer főnyi lakossága. A királyi biztos „több mint ötven kotsikkal“ rakott dísz-tisztelőkkel érkezett meg a város-ba. A közönség éljenzett és dur-rogtak a mozsarak. Amikor elcsen desedett az öröm zaja Mihajlovits Lázár a város főbírája szólásra emelkedett:

— Méltóságos Báró, Fő-Iszpány és királyi komissarus kegyes urunk — így kezdte beszédét — Aradon mindnyájan oly vigasztól vagyunk, szinte elragadtatva, hogy azt kimondani lehetetlen.

Ezután méltatta a királyi biz-tos érdemeit, aki közbenjárta a császárnál, hogy Aradot „Felsza-baduló privilégiummal“ megaján-dékozza. Beszédét ezzel fejez-te be:

„Tizenhétézer lélekből álló Polgár és lakos társaink nevében kérjük Méltóságodat, méltóztat-szon a jó aradiak közé sietni, jöj-jön Méltóságos uram, a Tanácsnak szerelme, a Polgárságnak gyönyö-rűsége! s mutassa, hogy Arad vá-rósának most is igaz Át্যা. Él-jen! Éljen!“

Amikor a főbíró uram befejez-te, beszédét olyan éljenzés zúgott fel, hogy a Maros tulsó partján is meghallották. A kitűnő lelkesedés elcsendesülése után, Öméltósága kocsiját körülfogták a csillogó pompával feldíszített lovas „Fa-lajtárok“ sippal a kezükben és a polgári lovasbandérium. Utarad határáig kísérték a díszes küldött ség Orczy bárót. Itt Lukátsi Já-nos az ünnepség kapitánya ékes beszéddel fogadta a vendéget:

„Mily indulat gyűlte így egy-be hennünket, s mily édes köteles-ség vezélt O-Arad kebeléből e helyre Méltóságodnak itteni elő-gadására s örömtől fűző kö-rünkbe lendő kísérésére“. Hasonló stílusban folytatja és fejezi be Lu-kátsi kapitány beszédét. Orczy báró meghatottan köszöni meg a szíves fogadtatást és most már az ujaradiakkal megnagyobbodott kíséretével folytatja útját. Délután „két fertály négyre“ a város és Zsigmondháza közötti határra ért, ahol a város derék „Népszólló“a Nemes Boros András uram mondott egy szép beszédet, amelyben ki-fejtette, hogy a város 80 „esztén-dőktől olta óhajtott végső szeren-stéjébe“ helyeztetett és ezért a közönség Öméltóságát illeti. A ki-rályi biztos és a Tsászár hangos éltetés, és a polgárok „üdvölvöl-dözése“ után ömáltatva har-maztatva köszönt vága. A kirá-lyi biztos kíséretében több bécsi

ur és katonatiszt érkezett Aradra. Az uccák, ablakok, háztetők és padlások telve voltak kíváncsiak-kal. Mindenki ott volt „Kiben még a lélek pihegett, vagy betegsége engedte.“

Délutánra kivonultak a királyi biztos tiszteletére az összes aradi ezéhek és a „polgári ezredek“. A vezetők kezében zászlók voltak és tisztelettel hajtották meg a báró előtt. Ezután a királyi biztos elébe egy ékesen díszített párná-ra arany és ezüst emlékpénzeket tettek le. Heim Domokos polgár-mester szólott ezután Orczy báró-hoz, Rövid beszédben ismertette azokat az előnyöket, amelyekben Arad város lakosságának része lesz a felszabadulással kapcsolat-ban. Serfenéder tanácsnok a pol-gármesterhez intézett néhány szót, amely után Nemes Boros András a „közpolgárság nevé-ben“ köszönte meg a város kitün-tetését és az „ünnepség“ rendező-ségének fáradozását.

Arad szabad királyi város „dísznapja“ este kilenc órakor ért véget. A vendégek és a polgárság nyugovóra tért és ezzel a nappal új korszak kezdődött Aradon. Ak kor még a jelenlegi főter nem volt kiépítve. A város központja ott volt, ahol most a híres Rácifertály, terület el. A Batthyány- és Kossuth-uccák helyén köztemető volt, aho-vá öt esztendő múlva eltemették Mihajlovits Lázárt, a város főbírá-ját, aki negyvenhat évig élt és 1839 december harmadikán este tíz órakor kiszenvedett. Díszes gyászjelentés adta tudtul a város közönségének a szomorú hírt és december ötödikén délután három órakor kísérték a főbíró „hideg tetemeit a közönséges temetőbe és nagyvamu gyászoló közönség jelenlétében eltakarították.“

Itt fekszenek előttünk a famet-szetes, megsárgult okmányok, a melyek idézik a múltat. A nagy nap szemtanui alattunk porladoz-nak a földben. Csontjaik fölé pa-loták épültek és bennük a kenver-ért való robotban kifáradt élők ál-matlanul álmadoznak.

Piliszi Géza.

Halálküzdőlelem a Maroson.

Egy ismeretlen matróna öngyilkos-sági kísérlete.

(Saját tudósítónktól.) Ma az esti órákban Aradon a marosparti kor-zó közelében a sétáló szűzai sze-meláttára egy őszhajú matróna a Marosba vetette magát. A meg-rendítő jelenet láttára számosan siettek a Maros partjára és izga-lommal nézték a szerencsétlen nő halálküzdelmét. Már elmerült a vízben az asszony, amikor egy fiatalember ért a helyszínre, egy pillanat alatt ledobta magáról ru-háit és a fuldokló után vetette ma-gát. Néhány pernyi küzdőlelem után sikerült az eszméletlen asz-szonyt a partra emelni. A mentők és a rendőrség csakhamar meg-jelentek a helyszínen és az élet-unta a kórházba szállították. A kórházban még késő este sem nyerte vissza eszméletét és ezért kihallgatni nem lehetett. Zsebei-ben semmiféle írást nem találtak; így szemlélvonosságát sem sike-rült megállapítani.

SPORT

Befejeződött a kolozsvári nemzetközi tenniszverseny.

A KAC nemzetközi tenniszversenye a vasárnapi esős időjárás miatt hétfőn is egész nap folyt, sőt két számmal: a bajnoki egyesnek és a férfi páros bajnokságnak befejezése keddre maradt. Az összes eredmények a következők: Férfi egyes (Hölgyek díja): 1. Göncz Lajos (MAC), aki a döntőben 6:3, 2:6, 6:2, 6:4-re győzött Sam Galli (Tennic CR Bucarest) ellen. 3. Dr. Lippu (Hellas) és dr. Lányi (MSE). Női egyes (Kolozsvár bajnoksága): 1. Széliné (Hellas), aki a döntőt 7:5, 6:4-re nyerte Pickerné (BBTE) ellen. 3. Fiedler Márta (Hellas) és Domici asszony (TCR Bucarest). Vegyes páros (Kolozsvár bajnoksága): 1. Fiedler Márta-Dr. Lippu (Hellas) győz Domici-Sam Galli (Bucarest) ellen 6:1, 6:1-re. 3. Széliné-Brandenburg (Hellas) és Florescu (Bucarest)—Palásthy (Budapest). Férfi egyes II. o. 1. Botez (TCR Bucarest), aki 6:0, 6:1-re győz Schöber (BBTE) ellen. 3. Panajott (MSE) és Réti (MSE). Női egyes II. o. 1. Matusovszky, Dódi

O A szatmári tenniszverseny eredményei. Satu-mareról jelentik: A Szatmáron lezajlott tenniszverseny végső eredményei a következők: Férfi egyes: 1. Máthé Andor (NAC.) 2. Tereh Lajos (SzSE.) Férfi páros: 1. Máthé—Straub (NAC.) 2. Tereh—Benedek (SzSE.) Női egyes: 1. Domokos Dicy (NSE.) 2. dr. Masznyikné (NAC.) Vegyes páros: 1. Máthé—dr. Masznyikné (NAC.) 2. Soltész—Vargháné (NSE.) A Horváth-serleget a NAC nyerte meg.

O A MAC kétnapos uszóversenye. Budapestről táviratozzák: A budapesti MAC augusztus 19-én és 20-án délután uszóversenyt rendez, amelyre — amint már jelentettük, az egi uszók is bejelentették részvételüket. A verseny főeseménye csülörtökön a belga vízipóló kombinált szereplése lesz, amely a MAC csapatával játszik.

O A magyar és francia vívóbajnokok találkozása. Párisból táviratozzák: Ducret, az ismert francia vívóbajnok kijelentette, hogy csak Párisban hajlandó dr. Posta Sándorral, a magyar világbajnokkal, vagy Garayval, az ostendei európai bajnokkal megmérkőzni. Feltételeit azal indokolja, hogy rendkívüli elfoglaltsága miatt nem utazhatik máshová. Hangsúlyozta, hogy a francia vívósövetség ünnepélyesen hívta meg a magyar vívókat szeptember ötödikétől hetedikéig a Párisban megrendezendő nemzetközi mérkőzésekre.

O Nagy nemzetközi tenniszverseny Oradea-maren. Oradea-mareról jelentik: Az aradi, majd cluji nemzetközi tenniszverseny után most Oradea-maren kezdődik egy hatalmas nemzetközi verseny, amelyre közel 300 benevezés történt. A

(KAC), aki 6:1, 2:6, 6:2-re győz Kovács Irén (KAC) ellen. 3. Rosinné (U) és Abonyi Márta (Banat). Férfi egyes II. o. 1. Botez (TCR Bucarest), aki 6:0, 6:1-re verte a másodiknak helyezett Réthy-t (MSE). 3. Straub (KAC) és Herskovics (NAC). Női egyes II. o. 1. Devecseri Anci (Haggibor), a döntőben 6:1, 6:0 győz Balogh Lujza (KAC) ellen. 3. Hirsch Klára (Haggibor) és Balla Éva (KAC).

A keddre halasztott mérkőzések eredményei a következők: Férfi egyes (Kolozsvár bajnoksága): Göncz Lajos (MAC)—dr. Lippu (Hellas) 9:7, 6:0, 6:6. A döntő mérkőzés így eldöntetlen maradt s csak az oradea-marei nagy nemzetközi versenyen fog befejezést nyerni. 3. Brandenburg (Hellas) és Marossy (Budapest). Sam Galli elutasított. Férfi páros: 1. Palásthy—Marossy (Budapest) pár győz 7:5, 4:6, 5:7, 5:7, 6:4 arányban dr. Lippu—Brandenburg (Hellas) pár felett. A mérkőzésnek csak az ötödik szettjét játszották kedden.

részvevők között szerepelnek a legkifünőbb itt járt külföldiek, valamint az ország összes számottevő játékosai. A játékosok kívül rendkívül sok tenniszkedvelő rándul át Nagyváradra, úgy, hogy a verseny a szezon legmozgalmasabb eseményének egyike lesz. A nagyváradai sport-szeretetre jellemző, hogy a jelentékeny összeget kitevő költségszámla fedezésére a Dorian-mozi matinéit tartott, amelynek bruttó bevételét a tenniszverseny bizottságának ajánlották fel.

Szélhámos aradi utazó

Új létező rendeléseikért előlegeket vett fel.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség ma délelőtt feljelentést tett Goron Károlyt a díj börtömből egy, agyautur szélhámos ellen, aki öt, a feljelentése szerint érzékenyen megkárosította. Blum Herman Goron Károly utazója volt, aki öt különféle visszaélések miatt elbocsátotta állásából. A cég főnökéhez az utóbbi időben számos reklamáció érkezett, amelyek szerint egy utazó a cég nevében Aradon, Timisoarán (Temesváron), Lugojon (Lugoson) és több bányai város kereskedőtől rendeléseket és előlegeket vett fel. Később kiderült, hogy az utazó számlákkal is felkereste a cég vevőit, akiktől nagyobb összegeket szedett fel. Megállapították, hogy a szélhámosokat Blum Hermann, az elbocsátott utazó követte el, aki Goron Károly vevőinél Braun és Blummen néven szerepelt és ezekkel a nevekkal írta alá a benyújtott számlákat. Az aradi államrendőrség bevezette a nyomozást a szélhámos utazó kézrekerítésére.

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.65, Párisban 12 (?) a lej.

A mai párisi tőzsdezárlati jelentések általános meglepetést hoztak. A lej Párisban a 11.15-ös nyitó kurzusról a zárlatban 12-re szökkent. Az aradi devizapiacra azonban kételkedéssel fogadták a jelentést és így a piacon a hatalmas ugrás nem gyakorolt befolyást a kurzusokra.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 18.) Ára: Francia frank 9.25, svájci frank 38, dollár 194, angol font 930, szokol 5.75, líra 7.40, dinár 3.40, márka 47, osztrák schilling 28, magyar korona 360. Pénz: Francia frank 9, svájci frank 37, dollár 193, angol font 910, szokol 5.65, líra 7, dinár 3.35, márka 46, osztrák schilling 27, magyar korona 375. Kifizetések: Páris 9.21, Zürich 38.15, Newyork 195.50, London 921, Prága 5.83, Milánó 7.14, Belgrád 3.56, Berlin 46.95, Bécs 27.65, Budapest 355.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Augusztus 18.) Berlin 122.68.75, Amsterdam 207.60, Newyork 515.50, London 2504.50, Páris 23.90, Milánó 18.45, Prága 15.25,

Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.22.50, Bucaresti 2.65, Varsó 0.00092.50, Bécs 0.0072.55.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 18.) Berlin 122.75, Amsterdam 207.60, Newyork 515.50, London 2505, Páris 23.95, Milánó 18.50, Prága 15.25, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.22.50, Bucaresti 2.65, Varsó 0.00092.50, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 18.) Kifizetések: Páris 9.10, London 950, Newyork 194, Milánó 7.03, Zürich 37.75, Bécs 27.50, Prága 5.77. Valuták: Napoleon 735, aranyinárka 45, leva 1.33, török líra 1.10, angol font 930, francia frank 9.40, svájci frank 38, líra 7.20, drachma 3.10, dinár 3.40, dollár 195, lengyel márka 34, osztrák korona 28, magyar korona 270, szokol 5.85.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. (Augusztus 18.) Belgrád 1271—1279, dinár 1251—1273, Páris frank 3306—3336, Bécs osztrák korona 99.82—100.42, Newyork dollár 70.940—71.300.

A chisinau-i éremintavásár. Óriási érdeklődés mellett nyílt meg Besszarábia fővárosában a mintavásár. Chisinau (Kisenev) ez alkalommal 64 állami intézmény, 412 hazai és külföldi gyár, valamint 1400 gazdasági kiállító termékeit mutatja be jól megrendezett vásár keretében. A vásár látogatói minden igazolvány nélkül fél jeggyel utazhatnak Kisenevbe, ahol a vásár területén lebélyegzik jegyüket és azzal ingyen utazhatnak vissza. A látogatók részére több mint 3000 egy és kétágyas szoba áll rendelkezésre 50—150 lejes napi árral. Bérautókról és bérkocsikról tekintélyes számban gondoskodtak. A vendéglői árakat pedig nem emelték fel. A kiállítás tartama alatt a gazdák, a mérnökök, a szőlészek, a hazai városok szövetsége és az állatvédelmi egyesületek szövetsége országos kongresszust tartanak Kisenevben. A kiállítás idején sportmérkőzések, hangversenyek és számos teatrális előadás szórakoztatják a közönséget. Lengyelország és Csehszlovákia a kiállításra utazóknak ötven százalékos vasúti kedvezményt adnak.

Nagy kiállítás a bucuresti-i Carol-parkban. Bucurestiben augusztus 25-től szeptember tizedikéig a Carol-parkban román stílusú nemzet termékeket állítanak ki. A kiállításra utazók hetvenöt százalékos vasúti kedvezményben részesülnek. A látogatók között ezuttal mintegy fél millió értékű ajándékot sorsolnak ki. A kiállításra szövegtárakat, hímzéseket, művészi kézimunkákat, fa- és keramitárukat állítanak ki. Belépőjegyet 22-től kezdve minden bankban és könyvkereskedésben lehet majd

kapni. Egy jegy ára negyven lej lesz. Aki a nagy sorsolásban is részt akar venni, annak száz lejes jegyet kell venni. A nyerménytárgyak: egy Ford-automobil, egy paliszander hálószoba, ebédlő-berendezés, egy irodaberen-dezés, egy tölgyfa lakásberendezés, egy bronz garnitúra, egy virágváza, egy kinaezüst evőkészlet és még hatvan nyermény-tárgy. A kiállítás tiszta nyereségét leányinternátus alapítására fordítják.

A felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF

távollétében a szerkesztést
KAROLY SANDOR
felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közzéttekért nem vállalunk felelősséget.

ÓVAS.

Két hónapja különváltan élt feleségemért, született Keresztes Juliánáért semmiféle kötelezettséget nem vállalom.

4740

George Burca.

Két szobás lakást

keres

Calca Saguna
(Választó-n.)
környékén

Lengyel butorgyár Arad.

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetést a Hírlap 3 lej — bant, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat alkuzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesznék fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegét, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Házasság.

NEGYVENNYOLC éves elvált kereskedő 400—500.000 lej értékű vagyonnal, megismerkedne 80 éven felüli, kisebb hozománytal rendelkező nővel. Fényképpel ellátott leveleket „48” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4724

Alkalmazás.

UJSÁGÁRUS bodások azonnal felvételnek Sándor Hírlapiroda Arad. 1006

EGY németül jól beszélő nevelőnő két gyermek mellé kerestetik. Jelentkezni Aradon, Str. Decembrie (Hasszinger-ucca) 8 számú házban. 4676

GÉPÉSZT keresünk szept. 1-re 75 HP. Wolf féltábil gézgéphez. Ajánlatok: Weisz és Erdős malomban Simonesti keretnek. 4749

AZONNALI belépésre keresek manitörös leányt Nagyszalonta főtéri tisztelembe. Öndórlásban jártas előnyben részesül. Szaksz Simonné. 4698

MAGÁNTISZTVISELŐ délutáni irodai teendőkre felvételik. Levélbéli ajánlatok az Aradi Kereskedelmi utazók Egyesületéhez küldendők. „Fehér Kereszt” 20. sz. 4712

KERESKEDOSEGHÉD katonamentes, kizárólagosban jártas, ki a hazai nyelveket bírja és elsőrendű erő. Állandó és jól dotált állást elnyerhet. Stockl Adolf, Linoleum, Arad. 4739

ÜGYES kiszolgáló leány és borfiu felvételik. Arad, Aranykerék Szálló, vasutnál. 4719

EGY ügyes kiszolgáló leányt azonnali belépésre felvételik „Turul” cipőüzlet Arad. 4737

GEÜBTER KOMPTOIRIST in Archiv- und Fakturierungsarbeiten versiert, der deutschen und ungarischen, womöglich auch der rumänischen Sprache mächtig, ev. per sofort für Fabrikbureau gesucht. Offerte an die Administration des Aradi Közlöny sub „3900” erbitten. 4742

FIATAL segéd és kiszolgáló kisasszony felvételik Deutsch Jánosnál Arad, Str. Mátyáséti. 4743

KIFUTO azonnalra felvételik. Progresul Arad, Str. Colonel Pirici 5. 4745

KIFUTO fiu vagy leány felvételik. Biener pamutüzlet Arad, Bul. Reg. Ferdinand 43. 15187

MINDENES, főzéshez jól értő, nagy fizetéssel felvételik. Arad, Str. Moise Nicouara (Petőfi ucca) 13., ídsz. 4739

MAGÁNOS urinő keres intelligensebb nőt, ki lakás és teljes ellátásért kicsi háztartásban segédkezne. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4744

KIFUTÓFIU felvételik Stern Testvérek-nél Arad, Str. Meşianu (Förroy-u.) 10261

BIZALMI állást vállalna komoly, megbízható, kauzióképes reprezentálni tudó volt állami tisztviselő. Teljes kereskedelmi gyakorlata van, könyvelni tud. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10261

NÉGY középiskolát végzett megbízható fiatalembert detailüzletünk részére azonnali belépésre keresünk. Baros & Czueker Arad, Bul. Regele Ferdinand 19. 10260

Vétel és eladás.

FRÉTER pianino olcsón eladó. Arad, Str. Serbeasca (Koszar-ucca) 2. 4732

ZONGOBA 16,000, Gordonka 1800 lejért eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4747

SÜLYESZTHETŐ SINGER varrógép, fekete, rövid Luhner ZONGOBA, ebédli, háló, uri szoba és szalon berendezések, antik órák, vitrin, hintaszék, fotelok, rézagy ójelli szekrénnyel, Singer varrógép, storeok, scheslon, scheslon-terítő, perza és gyári szőnyegek, íróasztalok, vitrin tárgyak, függönyök, egyes butoradarabok, Biedermayer szalon, aragözölő készülék, matracok stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

KÉT DRB. LO 9 éves paripa jókarban levő igáskocsival és szerszámmal együtt, 25.000 lejért eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4652

ELŐNYÖSEN értékesítheti eladni szándékoló butorait, szőnyeget, háztartási cikkeket, antik tárgyat stb., ha eljuttatja strögösen Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca, I. em., jobb. old.) alá. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek. két új angol fotel 6000 leiért eladó. Biedermayer garnitura restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Lakás.

KÉT ÁGYAS butorozott fehérszoba külön bejárattal fürdőszoba használattal kiadó. Cím Arad, Str. Crisan No. 9., fűszertűzet. 4738

Ingtalan.

ARAD, Str. Pipos (Gál László-u.) 1. sz. ház, olcsón eladó. 4748

ELADÓ 6 szobás modern magánház elfoglalhatósággal központban. Cím Löbl hírlapiroda Arad. 4746

Üzletek.

SZÉP üzlethelyiség a vasutnál szemben kiadó. Arad, Aranykerék szálló. 4720

EGY jóforgalmu üzlet berendezéssel kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4735

Oktatás.

FRANCIA ÓRAK (társalgási és nyelvtan) kezdőknek és haladóknak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4710

Ellátás.

IZLETES HÁZIKOSZT kapható bent ötékezésre és kihordásra. A házhoz is elküldöm Arad, Str. Oltus (Més-ucca) 4736

Különféle.

ÖRÖKBEADNÁM 3 éves, szép kisfiacskám nemes szívi jóembereknek. Cím: Valaockayné Arad, Str. Lei Bara 49. (Csutóra-u.) 800

Lágy ólom

megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Oltönyöket ... 1650
Raglánokat ... 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

4 szobás modern lakásért
a Bulev. Regina Maria közelében

magas lélelépést fizeték. Ajánlatokat „Lelépés” jelleggel az Aradi Közlöny kiadója továbbít.

Ghirocon (Gyórokon)

4 kis holdas szőlő 3 szobás kolnával, butorral, jó felszereléssel és természetesen 280.000 lejért eladó. Bővebbet: Gyórfly »Mures« irodája Arad.

Könyvelésben

jártas hölgyet, vagy urat, megbízható munkarót, keresünk azonnali belépésre. Ajánlatok „Ambiciozus” jellegre Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) nyújtandók be 40221

Az aradmegyei tanítók otthona.

Felvételi feltételek.

Felvételnek mindazon tanulók, akik valamely aradi iskolát látogatnak nemzetiségre való tekintet nélkül. A kérvények benyújtásának utolsó terminusa augusztus hó 31-e. Szükséges mellékletek: 1. Az utolsó iskolabizonyítvány. 2. Születési bizonyítvány. 3. Orvosi bizonyítvány és 4. Ujraoltási bizonyítvány. A bélyegtelen kérvények vissza lesznek utasítva. Szintén csak augusztus hó 31-ig jelentkezhetnek azon tanulók, akik a múlt évben bennlakók voltak és idén is számot tartanak helyükre. A beiratási díj: 200 lej, a fentartási díj: 800 lej évente és természetben: 120 klg. kenyérliszt, 80 klg. nullásliszt, 100 klg. burgonya, 10 klg. bab, 12 klg. zsír, 50 drb. tojás, 5 klg. cukor és 6 klg. hagyma. Tanítók gyermekei fizetnek: 200 lej beiratási díj és 5000 lej évente fentartási díj.

Prospektusokat és bővebb információkat ad az aradi tanítókönviktus igazgatósága. Arad, Bulevardul Carol I. No. 66.

Felügyelő bizottság.

Bádogos és vizvezeték munkákat, átfedést, tetőfedést és javítását felelősség mellett vállalja **Marik István** bádogos és vizvezeték szerelő Arad, Bul. Reg. Ferd. 37.

Vasúthoz

Közel, nagyforgalmu közvezett uccában, két lakásos szép magas földszintes ház, átvehető 2 szoba, konyha lakással, zárt kapubejárattal, grümböcsös udvarral, **sürgősen eladó.** — Megbízott: 16102

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Belvárosban

Str. Velicu (Lipót-uccában) magánház, 4 szoba, folyosó, fürdőszobás lakás, kisebb pince, parkirozott kis udvarral 450000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott: 16102

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Str. Cloşca (Szent László-u.)

közvetlen közelében a város egyik legerőbb

uriháza

3, esetleg 5 szobás elfoglalható lakással eladó. Bővebbet: Gyórfly »Mures« irodájában Arad. 15184

FŐMOLNÁR
kerestetik október 1-ig belépésre egy vagonos malomban.
Ajánlatok fizetési igények ▲▲ megjelölésével ▲▲
HÜGEL LIPÓT
Reghin-Sasese címre.

Publicaţiune de Concurs.

La Dispensarul Farmaciei Case Cercuale pentru Asigurările Sociale din Arad, la 1 Septembrie 1925, devine vacant un post de farmacist asistent. Solicitatorii primese informaţiuni mai detaliate la Direcţiunea Casei Cercuale Arad, 4731 Direcţiunea Casei Cercuale

Malom berendezés eladó!

Egy nyolcórésű sikazita, Magyar gazdasági gyártmány, két szimpla és egy dupli radiál áthuzattal, míg használt két trier köpeny 8-as számú eladó. Üzemben megtekinthető 4741

Bisztriczky Károlynál Gyórok

JOS. TOCH TELEFON: 63372.
WIEN I.
JUDENPLATZ 5.
ALAPITTATOTT: 1871. ÉVBEN. ▼▼
Blane Szőrmék Pelze
Modelék. Atalakítások.

Utlevelvizumozás Megbízások

Olcsó! Gyors! Pontos! Naponta futárrindítás! **Künstler-vizum iroda** (Dácia szállóval szemben) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 669.

PICHLER papirtűzet. **LÖBL** hírlapiroda. Weinberger cipőüzlet

Nevezett az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalunk Aradi nyomdájában.